І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 175. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 18-го ВЕРЕСНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 18, 1964 No. 175. VOL. LXXI.

ПРЕЗИДЕНТ НЕ ВИКЛЮЧАЄ ВЖИТТЯ АТОМОВОЇ ЗБРОЇ В ОБОРОНІ ВОЛІ

ДЖАНСОН І ПІРСОН ЗУСТРІЛИСЯ ПІД МІЖНАРОДНИМ ЛУКОМ МИРУ НА КОРДОНІ ЗДА І КАНАДИ.

Сіяттел, Вашингтон. — Президент Джансон 16-го вересня заявив, що хоч він свідомий того, якою страшною є атомова зброя в теперішньому її розвитку, то все таки може дійти до того, що ЗДА мусітимуть її вжити для оборони волі в світі. Цього самого дня Президент ЗДА і канадійський прем'єр Лестер Б. Пірсон зустрілися на кордоні обидвох країн та в своїх промовах підкреслили приязнь і співпрацю між ЗДА і Канадою та заявили, що і надалі працюватимуть для добросусідських відносин і миру не тільки між собою, але і в цілому світі. Ця зустріч відбулася в тій цілі, щоб відсвяткувати ратифікацію договору в справі водневих споруд та продукції дешевого електричного струму, з якого користатимуть обидві країни. Цей договір почав діяти з днем 16-го вересня. Президент Джансон вперше був за кордоном ЗДА, хоч він після вбивства президента Кеннеді заявив був, що не виїде із ЗДА аж до виборів в дні 3-го листопада. Президент і прем'єр літали впродовж двох годин, оглядаючи греблі та електрівні в стейтах Вашингтон і Монтана і в Британській Колюмбії. Церемонія відкриття могутніх водних споруд відбулась під Міжнародним Луком Миру, що є між місцевостями Блейн в стейті Вашингтон і Даглес в Британській Колюмбії. Президент сказав, що він летить із прем'єром Пірсоном понад одну з найбагатших територій в світі, яка тепер ще більше розбагатіє, коли користатиме з нових електрівень, які постачатимуть дешеву електричну енергію. „Договір, який ми оголошуємо за дійсний, казав Президент, буде новою основою для цього осягу, бо ми шануємо наші різниці. Цей континент є багатший і вільніший саме тому, що ми так робимо". Коли б прийшло до якихсь непорозумінь між обидвома країнами, до того, що наші інтереси не були б такі самі, як ваші, казав Президент до канадійського прем'єра, то ми спокійно й приязно будем дискутувати, щоб узгіднити ці різниці. Прем'єр Пірсон відповів, що взаємини між ЗДА і Канадою вимагають деколи узгіднень, але їх завжди вирішують в дусі приязні. „Цей новий договір, казав канадійський прем'єр, не дає ні одній державі того, чого вона собі бажала, бо договори, заключувані на добровільній основі рідко коли це роблять. Але цей договір є справедливий і добрий для обох сторін". Президент використав цю поїздку і на те, щоб продовжувати виборчу кампанію. Він промовляв в Сіяттлі, Вашингтон, заявляючи ще раз, що ця країна може бути спокійною, бо її уряд поробив все, що людина може зробити, щоб ані якась божевільна людина ані жадний випадок не втягнув ЗДА в атомову війну. Джансон рішуче твердив, що атомова зброя мусить бути контрольована самим президентом ЗДА. Ця Джансонова заява була відповіддю республіканському президентському кандидатові Беррі Ґолдвотерові, який домагався, щоб про вжиття меншої атомової зброї могли рішати військовики — команданти союзних збройних сил. Ґолдвотер мав на думці „звичайну меншу атомову зброю", але Президент вже давніше заявляв, що немає „звичайної" чи „незвичайної" атомової зброї. В Сіяттлі Президент говорив про жах атомової війни. Він пішов між присутніх виборців, і агенти секретної служби з трудом могли пропихатися поміж товпу, охороняючи його. Президент промовляв і біля греблі Ліббі в Монтані, і сказав, що ця будова збагатить цей стейт. Джансон пригадав, що в Монтані є така мілітарна сила, що є обороною цієї країни проти можливої аґресії ворога, який вже за кільканадцять мінут міг бути своїми ракетами над Монтаною. Президент мав на думці ракетні бази в стейті Монтана. Але Джансон казав, що атомова могутність ЗДА забезпечує мир у світі, бо ворог боїться, що ЗДА таки можуть вжити атомових бомб на випадок, коли б прийшлося обороняти волю.

Ґолдвотер проти рішень Найвищого Суду ЗДА

Ст. Петерсбурґ, Флорида. — Республіканський кандидат на президента сенатор Беррі Ґолдвотер, промовляючи на виборчому зібранні, обіцяв, що як стане президентом ЗДА, то поведе завзяту боротьбу проти злочинности в цій країні. Він казав, що треба б зреформувати Найвищий Суд ЗДА. Це можна буде зробити таким способом:

1. Він підтримуватиме додаток до Конституції, згідно з яким стейти дістали б знов право, яке є їм потрібне на те, щоб із успіхом можна було в стейтах поборювати злочини.

2. Плянує, щоб Конґрес ухвалив нову процедуру для федеральних судів, щоб вони могли вирішувати ті справи, які тепер є застережені для Найвищого Суду.

3. Ґолдвотер обіцяє, що коли він буде президентом, то дуже дбайливо вибиратиме нових суддів Найвищого Суду, які „прихильніші були б для громадянства", як є теперішні судді Найвищого Суду. Ґолдвотер казав, що це є трагедією для американського народу, що виборчою проблемою мусять бути проблеми злочинности. „Але воно, на жаль, мусить так бути", — казав Ґолдвотер.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВІДБУВ НАРАДИ, ОБМІРКОВУВАВ МОЖЛИВІСТЬ ДАЛЬШОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ

Джерзі Ситі. — З поняттям Українського Народного Союзу невідлучно зв'язаний в нашому й американському суспільстві невпинний прогрес, дотримування кроку загальному розвиткові та творення все нових і нових вартостей для добра своїх членів і своєї громади та свого народу. Все це дуже яскраво пробивалось зокрема з нарад Головного Екзекутивного Комітету цієї найстаршої і найбільшої української установи у вільному світі, що відбулися тут в приміщеннях її головної канцелярії в середу, 16-го вересня. Наради відкрив і ними проводив головний предсідник Йосип Лисогір і в них, крім нього, взяли участь всі інші члени Головного Екзекутивного Комітету: заступники головного предсідника інж. С. Куропась і пані Анна Герман, головний секретар д-р Ярослав Падох і головний касир Роман Слободян, як також голова і секретар Головної Контрольної Комісії д-р Володимир Ґалан і дир. Петро Пуцило та ред. Антін Драган. Наради, як звичайно, започаткував п. Й. Лисогір загальним оглядом фінансового, організаційного та кульнурно - видавничого розвитку УНСоюзу впродовж останніх місяців та теперішнього стану. Подаючи характеристику цього розвитку і стану, п. Лисогір ствердив, що впродовж останніх місяців активність УНСоюзу в поодиноких ділянках позначилася деяким застоєм, що можна вияснити приготуваннями до відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові в Вашинґтоні 27-го червня ц. р. та вакаційним часом. Тим не менше УНСоюз і в цьому часі здобув ряд успіхів, про що подрібніше звітуватимуть інші звітодавці. Оцінку Головного Предсідника потвердив гол. касир Роман Слободян, інформуючи, що минулого місяця УНСоюзу вступив у свій 30-ий мільйон, бо його майно переступило 29 мільйонів долярів. Він поінформував про нові інвестиції та їх проблеми, як і про стан у поодиноких фондах, на які майно УНСоюзу, згідно з вимогою асекураційних законів, поділене. Гол. секретар д-р Ярослав Падох подав детальний образ організаційного розвитку і стану УНСоюзу. Порівняння із статистичними даними з того самого часу в минулому році виявляють посилення організаційної праці та її успіхів у цьому ювілейному році, в якому УНСоюз відзначає своє 70-ліття, та дають нові надії на майбутнє. Свої завваги про працю і проблеми УНСоюзу в останніх місяцях висловили заступники гол. предсідника інж. Степан Куропась і пані Анна Герман.

Д-р Вол. Ґалан і дир. Петро Пуцило поінформували про їхні розмови, в імені Головної Контрольної Комісії, з фірмою публічних рахівників Ернст і Ернст, яка вже минулого року була заанґажована до переведення повної перевірки всього діловодства УНСоюзу та яка могла б виконати подібну працю також у цьому році. Ця процедура поважно заощаджує працю не тільки Контрольній Комісії УНСоюзу, але і державних асекураційних властей. При цій нагоді віддано багато уваги дальшій і повній модернізації всієї системи діловодства УНСоюзу, включно з адміністрацією „Свободи" і „Союзівки", при чому мали б бути використані наймодерніші електронічні машини. Головний Екзекутивний Комітет перевірить подробиці цих можливостей і тоді винесе відповідне рішення. До фінансових і організаційних досягнень УНСоюзу в останніх місяцях долучилися такі й у видавничій діяльності, за яку звітував ред. А. Драган. Віддавши на початку увагу 10-літтю дитячого журналу „Веселка", звітодавець поінформував про закінчення друку англомовної Антології української прози та праці д-ра Луки Луцева: „Шевченко — співець української слави і волі", про друк англомовної праці Івана Панчука про Шевченків „Заповіт", заавансовану вже підготову до друку календаря УНСоюзу на 1965-ий рік та, зокрема, про інтенсивну підготову до друку другого тому англомовної Енциклопедії Українознавства. На закінчення цих нарад, які тривали впродовж цілого дня, Екзекутивний Комітет УНС вирішив ряд актуальних проблем, зв'язаних з посиленням праці УНСоюзу в усіх ділянках його активности в теперішньому новому сезоні.

Президент Джансон за те, щоб ЗДА були першими в космічних дослідах

Кейп Кеннеді, Флорида. — Президент Джансон відвідав 15-го вересня Космічний Центр ім. Джана Кеннеді і заявив, що як довго він залишиться президентом ЗДА, так довго старатиметься про те, щоб ЗДА були першими в космічних дослідах, бо „ми не можемо бути першими в проводі світу і другими в космічних дослідах". Президент сказав, що він „заздростить тим всім робітникам, які працюють на летунських базах, бо вони творять історію, якою гордитимуться їхні діти і внуки." Джансон закінчив свою промову такими словами: „Як довго я зможу вести цю країну, я ніколи не погоджусь на те, щоб вона була на другому місці в ділянці космічних осягів. Я є гордий на той довгий мандрівний шлях, який ми вже пройшли, і я сподіваюся ще більших осягів", — казав Президент.

Праця д-ра Ф. Б. Корчмарика про духові впливи Києва на Московщину появилася в бібліотеці українознавства НТШ

Ню Йорк. — У видаваній Науковим Товариством ім. Шевченка серії „Бібліотека Українознавства", як її 14-ий том, появилася праця молодого українського історика д-ра Франка Богдана Корчмарика п. н. „Духові впливи Києва на Московщину в добу Гетьманської України". На підставі багатого матеріялу і здебільша самих таки російських джерел і праць російських дослідників автор висвітлює глибокі і численні впливи України — української науки, освіти і різних ділянок мистецтва на Московщину в 17-18 століттях. В шістьох розділах 146-сторінкової книжки, доповнених висновками, багатою літературою і показником імен, автор показує видатну і вирішальну не раз участь представників української науки і Церкви в процесі розвитку російської Церкви й науки, в організації і в поширенні освіти на землях російської держави, як також в розвитку російської літератури, театрального мистецтва й музики. В теперішній час, коли виходять цілі томи совєтських праць про „благодійний" вплив Москви на українську науку й культуру, праця д-ра Корчмарика дуже актуальна й важлива, бо вона показує справжній стан справи в цьому відношенні. Допоміг видати цю працю д-ра Корчмарика своїм коштом американець українського походження М. Малічишин — „з любови до батьківщини своїх предків", як це сказано перед вступом до книжки.

Південно-в'єтнамські комуністи заповідають генеральну офензиву

Гонг Конг. — Південно-в'єтнамські комуністи, активно підтримувані північним В'єтнамом і Комуністичним Китаєм, розкинули в південному В'єтнамі летючки та оприлюднили в пресі і радіо Комуністичного Китаю заклик в справі дальшої боротьби проти теперішнього режиму в Південному В'єтнамі. В'єтнамські комуністи закликають до змагання „за незалежність, демократію і невтральність" В'єтнаму, найбільшими ворогами яких є — за твердженням комуністів — американці. Комуністичний так званий Південно-в'єтнамський Фронт Визволення заповідає генеральну офензиву „на всіх фронтах", тавруючи теперішні відносини в Південному В'єтнамі, які нібн дійшли до повного хаосу.

Західні коментатори звертають увагу, що комуністичні партизани припинили були всяку свою воєнну акцію на час останньої кризи, коли частина генералів збунтувалась проти влади генерала Нгуєна Хана. В'єтнамські комуністи рахували, що коли в Сайґоні й інших південно-в'єтнамських містах прийде до братовбивчої війни і анархії, то влада, так мовити, сама впаде їм у руки. Коли ж виявилось, що криза, хай і тимчасово, на два найближчі місяці, опанована і генерал Хан далі є прем'єром, комуністи логічно переходять знову до ведення воєнних дій.

Хрущов нахвалюється, що СССР має „супер-зброю", здатну знищити людство

Москва. — Нікіта Хрущов нахвалявся в минулий вівторок у розмові з членами японського парляменту, що Совєтський Союз винайшов таку пекельну нову зброю, якою можна знищити все людство. Японські парляментаристи прибули до СССР з „ревізитою" совєтських „парляментаристів". Вони привезли Хрущову листа від японського прем'єра Гаято Ікеди, в якому японський прем'єр знову впоминався, щоб СССР звернув Японії Курільські острови. Хрущов мав заявити, що мова про зворот Японії острова Габомай зараз на північ від острова Гоккайдо, може стати актуальною тоді, коли американці зречуться своїх баз в Японії та виїдуть геть з японської території. За західніми коментарями — говорення про „супер-зброю" це пропаґанда, скерована на адресу не так Заходу, як радше Комуністичного Китаю, з уваги на зголошені китайськими комуністами територіяльні претенсії. Хрущов заявив японським парляментаристам, що кордони Совєтського Союзу „святі і непорушні і хто захоче їх кореґувати, той спричинить війну". Газети пригадують, що вже раніше Хрущов хвалився, що СССР має 100-меґатонову бомбу, якої не має ніхто інший у світі.

Індонезія признається до атаки проти Маляйзії, але „не веде війни"

Об'єднані Нації. — Віце-міністер закордонних справ Індонезії Суджарво Джондронерво, який признав, що дійсно Індонезія скинула на територію Маляйзії, на Маляйський півострів, важко озброєних парашутистів, на наступному засіданні Ради Безпеки Об'єднаних Націй, яка займається цією справою, заявив, що Індонезія не воює проти Маляйзії, тільки „проти колоніялізму". Він повторив попереднє твердження, наче б Маляйзія була тільки паравано́м для британського колоніялізму і через те загрожувала Індонезії, дармащо Маляйзія нараховує 10 мільйонів населення, а Індонезія 100 мільйонів. Речник Сіверт Нілсен натаврував становище Індонезії, пригадавши індонезійському міністрові, що в даному випадку не тільки один член Об'єднаних Націй напав на другого члена, але ще й виправдує себе арґументом, що йому не подобається союзник того напастованого сусіда. Слоневе Побережжя, Марокко і Норвегія стараються знайти таку формулу, яку прийняли б найменше 7 членів Ради Безпеки, що має 11 членів, та яка не була б „опротестована" Совєтам. СССР зголосить „вето" проти кожної резолюції, яка не подобалась би Індонезії, дармащо Індонезія сама призналася до акту аґресії.

Камбоджа не приймає амбасадора ЗДА

Пномпенґ. — Голова парляменту в Камбоджі, Унґ Гонґ Сат, заявив, що авдієнцію нового американського амбасадора Рандолфа Кіддера в голови держави, князя Нородома Шіганука, відкладено „безтерміново". Шіганук двократно відклав прийняття Кіддера, який мав предявити свою вірчу грамоту.

Нородом Шіганук „загніваний" на Америку за її приязні взаємини з Сіямом і Південним В'єтнамом, що їх він уважає за ворогів Камбоджі. Зате Шіганук живе в „приязні" з комуністичним Китаєм і дає на території Камбоджі прибіжище для південно-в'єтнамських комуністичних партизанів. З Державного Департаменту заявлено, що амбасадор Кіддер виїздить на „безтермінову відпустку", поки Камбоджа не перевірить своєї політики.

В нарадах НАТО у Парижі бере участь канадійський посол-українець д-р Й. Слоґан

Париж. — У двотижневих нарадах держав НАТО — Північно - Атлантійського Союзу, що почалися тут у вівторок 15 вересня ц. р. бере участь, як член канадійської делеґації консервативний посол до канадійського парляменту д-р Йосиф Слоґан. У Федеральному парляменті Канади д-р Слоґан заступає округу Спрінґфілд і водночас із цим він відомий із своєї активности в українському громадському житті. В першому тижні нарад д-р Слоґан разом з іншими членами канадійської делеґації відбуде поїздку по оборонних інсталяціях і центрах Західньої Европи. Самі наради будуть стосуватися здебільша справи Кіпру та конфлікту з приводу цього острова між двома членами НАТО — Грецією і Туреччиною. В минулому членом канадійської делеґації на таких нарадах держав НАТО в Парижі був посол до канадійського парляменту українець д-р Іван Кучерепа.

КОНФЕРЕНЦІЯ ВІЙСЬКОВО-ІСТОРИЧНОГО ІНСТИТУТУ В НЮ ЙОРКУ

НТШ. — В суботу, 19 вересня 1964 р. в годині 6-тій вечером відбудеться в Українському Інституті Америки в Ню Йорку відкриття осінньо-зимового сезону конференцій Українського Військово-Історичного Інституту НТШ. Першу конференцію відкриє і переведе директор УВІІ проф. д-р Володимир Калина. Доповідь на тему „Санітарна служба у Львові в часі Листопадових Днів 1918 року" виголосить д-р Іван Рижій. Конференція є призначена для ширшого громадянства.

МІСІЯ ОН НА КІПРІ БУДЕ ПРОДОВЖЕНА ДО КІНЦЯ РОКУ

Об'єднані Нації. — З днем 26-го вересня ц. р. кінчається визначений Радою Безпеки Об'єднаних Націй термін зберігання на Кіпрі мирової місії, яка охоплює також міжнародне військо силою кругло 7,000 вояків. Генеральний секретар У Тант заявив у своєму звідомленні до Ради Безпеки, що коли б з кінцем цього місяця відкликати те військо, то на Кіпрі може настати „катастрофальна" ситуація, себто відновляться бої між місцевими турками і греками з загрозою зовнішньої інтервенції збоку Туреччини та, послідовно, вибуху війни з непередбаченими наслідками. Така песимістична оцінка ситуації не викликає ні в кого сумнівів і тому нема спротиву щодо продовження часу тривання мирової місії на Кіпрі. Йдеться тільки про кошти. Тримісячне утримання міжнародного війська на Кіпрі коштує коло 7 мільйонів долярів. ЗДА зголосили готовість дати дальших два мільйони, до 4-ох, що їх вже дали були на цю ціль. Британія дала до цього часу 2 мільйони і заявила готовість додати ще один. Таким чином треба зібрати ще 4 мільйони на утримання війська на дальших три місяці, до кінця цього року. Гадають, що Рада Безпеки одноголосно прийме постанову про продовження мирової місії, в надії, що вдасться покрити кошти добровільними датками різних інших держав. У Тант повідомив, що він призначив колишнього президента Еквадору, Галя Плязо Ляссо на мирового посередника для політичної розв'язки проблеми Кіпру. Перший такий посередник від ОН, фінський дипломат Сакарі Туоміоя дістав був в часі виконування своїх обов'язків у Женеві мізковий удар і помер 9 вересня ц. р. Названий еквадорський дипломат перевів вже багато часу на Кіпрі та конферував із кіпрськими греками і турками, як також державними мужами Греції і Туреччини й дуже добре ознайомлений з тією проблемою. Після того, як два дні тому кіпрсько-грецький президент Макаріос припинив дальшу бльокаду турецьких осель на Кіпрі, та зокрема після того, як однаково кіпрсько - грецький уряд, як місія ОН на Кіпрі довезли разом коло 15 тонн харчів до голодуючої турецької оселі Коккіна, ситуація на Кіпрі дещо відпружилась. Кіпрсько - грецький президент Макаріос, що його вважають за найбільшу перешкоду до безпосереднього порозуміння між Грецією і Туреччиною у справі Кіпру та заведення на Кіпрі спокою із пошануванням прав турецької меншини, приїхав до Атен на вінчання грецького короля Константина з данською княжною Анною Марією.

Бельґійський кардинал проти теперішньої процедури проголошування святих

Рим. — кардинал Лео Жозеф Суененс, архиєпископ Брюсселю, один із чотирьох так званих модераторів у президії Вселенського Собору, отож один із найвпливовіших членів Собору, виступив в минулу середу 16 ц. м. з пропозицією, щоб не тільки Римська Курія, чи пак Конґреґація Святої Віри, але й крайові єпископи мали право давати почин до канонізації осіб, які заслужили собі на те, щоб збільшити ряди святих. Названий кардинал звернув увагу, що від 8-го сторіччя 85% канонізованих були духовниками або монахами чи монахинями та що 90% походили із європейських країн. Кардинал Суенс ствердив, що напевне також з-поза духовних осіб і з-поза Европи чимало осіб заслуговували на те, щоб бути канонізованими. Тому, що найкраще визнаються в людському матеріялі і в заслугах духовних і світських осіб місцеві влади, то вони повинні дістати право ініціятиви в справах канонізації. Названий кардинал критикував теж надзвичайно довгу канонізаційну процедуру, яка інколи триває 80 років. Дебати на Вселенському Соборі в минулу середу стосувались також ролі культу Пречистої Діви Марії в Церкві.

Східньонімецький атомовий фахівець дістав право азилю в ЗДА

Вашинґтон. — Державний Департамент повідомив, що визначний східньонімецький атомовий фізик проф. д-р Гайнц Барвіх дістав право азилю в цій країні, де вже перебував в тому часі, коли 11-го вересня появилася вістка про те, що він вибрав волю. Вістку про нього подав представник Держ. Департаменту Роберт Дж. МекКлоскі, який відмовився, одначе, подати, де тепер перебуває цей німецький науковець, та що він плянує робити у ЗДА. Він народився 1911-го року в Берліні, в СССР перебував від 1945-го до 1955-го року, де займався науковими дослідами в ділянці нуклеарної фізики. Він працював в місцевості Дубна, 70 миль від Москви. Науковий центр в Дубні має чисто науковий характер, і його могли відвідувати закордонні науковці. Проф. Барвіх після повороту із СССР в 1955-му році був директором Східньонімецького Інституту Нуклеарної Фізики, де працював англійський фізик - шпигун Клявс Фукс, який в 1950-му році втік був із Великої Британії до СССР. В середу 9-го вересня д-р Барвіх був ще в Женеві як член східньонімецької делеґації на Атомову Конференцію, зорганізовану Об'єднаними Націями.

В АМЕРИЦІ

● **Демократичні й республіканські** провідні сенатори погодилися в тому, щоб схвалити закон, який дозволяв би на те, щоб аґенти секретної служби охороняли президентського кандидата сенатора Беррі Ґолдвотера, а також кандидатів на віце-президентів обидвох великих партій сенатора Гомфрі і конґресмена Міллера.

● **Губернатор Рокефеллер,** відкриваючи республіканську виборчу кампанію в Бруклині, Н.Й., не згадував головного кандидата Республіканської партії сен. Ґолдвотера, тільки загально сказав, що бажає, щоб перемогли всі республіканські кандидати.

● **Республіканський кандидат** на віце-президента ЗДА конґресмен Вілліям Е. Міллер, промовляючи в Остіні, Тексас, казав, що президент Джансон тепер виступає проти расової дискримінації, але він сам в 1938 році продав разом із своєю дружиною сім будівельних площ із всіх 20-ох, і на контракті продажу було застереження, щоб їх не перепродувати „особам африканського походження".

● **Департамент Внутрішніх Справ** повідомляє, що в першій половині цього року до ЗДА привозили пересічно по 2,157,000 бочок денно нафти, а в другій половині мин. року цей імпорт становив пересічно по 1,916,276 бочок денно.

● **На міжнародній виставці** в Софії, у Болгарії, в американському павільйоні є мініятюрний „супер-маркет", маленька змеханізована куряча фарма і типово - американська кафетерія. Але болгарські відвідувачі найбільше цікавляться автоматичною пральною машиною, що діє за вкидуваними до неї дрібними монетами. Американським амбасадором у Болгарії є пані Юджин Андерсон.

У СВІТІ

● **В Альжирі** відбудуться в найближчу неділю парляментарні „вибори" за совєтським зразком: на одну виборчу листу з кандидатами, що їх згори призначив альжирський диктатор, Ахмед Бен Белла. Підпільна опозиція — бо явні опозиціоністи зразу є відставлювані до кацетів — поширює летючки з закликом бойкотувати цю „маскараду" виборів.

● **Західньо - німецька преса** виявляє, що 36-річний член німецької амбасади в Москві, Горст Швіркман, що його облили під час Богослужби в манастирі під Москвою трійливим плином, був видатним спеціялістом в німецькій контр-розвідці. Він розкрив всі підслухові апарати, що їх большевики заклали були в німецькій амбасаді в Москві, та влаштував там такі апарати, які внеможливили телефонічний підслух. Цей замах проти нього був пімстою совєтських розвідчиків.

● **До Атен прибула** вже з початком цього тижня старша донька президента Джансона, Линда, яка є одним із членів американської делеґації на вінчання грецького короля Константина з данською княжною Анною-Марією. Головними делеґатами є шеф протоколу Білого Дому Енджір Бидл Дюк та нафтовий мільйонер грецького роду Вільям Геліс.

● **Французький президент** Шарль де Ґолль плянує відвідати в часі від 20 вересня до 16 жовтня 10 південно - американських республік, перебувши літаком 21,744 милі. Французькі керівні кола стурбовані, чи 74-літній де Ґолль, який недавно перейшов важку операцію, витримає фізично таку виснажливу подорож, сполучену з парадами, публічними промовами, прийняттями і конференціями.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Третя сесія Собору

В понеділок 14-го вересня цього року в базиліці св. Петра в Римі почалася нова — уже третя — сесія Двадцять першого Вселенського або, як його називають з огляду на місце, де він відбувається, Другого Ватиканського Собору. Беруть участь в цьому Соборі понад 2 500 єпископів з усього світу, в тому числі й українські владики під проводом Верховного Архиєпископа — Митрополита - Ісповідника Кир Иосифа Сліпого, довголітнього совєтського в'язня.

З цією третьою сесією Другий Ватиканський Собор входить, правдоподібно, уже в кінцеву стадію своїх нарад і рішень, що правитимуть як напрямні діяльности Католицької Церкви на майже ціле нове сторіччя. Тому з великою увагою і з великими надіями ставиться до перебігу цієї сесії увесь світ.

Своїми постановами й рішеннями Другий Ватиканський Собор має покласти основи для майбутнього зближення між Католицькою й іншими християнськими Церквами, їхньої єдности —не механічного з'єднання — в Христовій науці. В цьому напрямку йдуть схвалені вже попередніми сесіями реформи й зміни, і до цієї ж мети змагатимуть проповані Павлом VI на обговорення Отців Католицької Церкви проєкти еволюційної перебудови її керівництва — поширення колективної влади і відповідальности єпископів, без порушування й обмежування при цьому найвищої влади й авторитету Папи, як Голови Католицької Церкви.

Обидві дотеперішні сесії Ватиканського Собору причинилися вже чимало для проламання льоду у взаєминах між Католицькою й іншими християнськими Церквами, зокрема протестантськими, які делеґували для участи в нарадах своїх обсерваторів вже минулими роками. Проламано цей лід подекуди й у взаєминах з Православними Церквами, які в 1962 і в 1963 році відмовлялися делеґувати своїх представників на Собор, навіть в характері обсерваторів. У нарадах третьої сесії Собору, що почалися цього тижня, бере участь уже й репрезентант Східнього Православного Патріярхату в Константинополі, архимандрит Андрей Скріма, висланий Патріярхом Атенагорасом I., що з ним Папа Павло VI зустрічався в січні цього року під час своїх історичних відвідин Святої Землі. Про конечність духової єдности християнських Церков, єднання серцем і душею у Христі говорив у своїй промові під час відкриття третьої сесії Собору Папа Павло VI, підкреслюючи, що встановлення християнської єдности є ще далекою ціллю, до якої треба безупинно і терпеливо змагати.

Великі надії зв'язують із цією третьою сесією Ватиканського Собору й українці не тільки у вільному світі, але, цілком певно, і на рідній землі. Є дві головні проблеми, з якими ці надії зв'язані: створення окремого патріярхату Української Католицької Церкви, що надавало б нашій Церкві автономні права в рямках Вселенської Католицької Церкви та мало б рішальне значення для дальшого розвитку не тільки нашої Церкви, але й для наших загально - національних аспірацій. Друга надія — це можливість відповідного зближення та тіснішої співпраці між нашими Католицькою і Православною Церквами в дусі того ж замирення і співпраці між усіми віровизнаннями, що характеризує перебіг дотеперішніх нарад і попередніх двох сесій Другого Ватиканського Собору. Очевидно, в усіх цих справах існує багато всіляких комплікацій і їх міг мати на увазі Папа Павло VI, як напередодні цієї сесії перестерігав перед завеликими надіями на кінцевий вислід Собору. Але, одне певне: без уваги на цей кінцевий вислід, Собор уже започаткував справжню нову добу в праці і співпраці усіх не тільки християн, але й усіх людей, що вірять в одного Бога.

Дарунок для Москви

Незаперечною правдою є те, що єдність західнього фронту — це найперша передумова перемоги над імперіялізмом міжнародного комунізму з його недавно московським, а тепер також і пейпінґським центрами. Задля цієї зорганізованої єдности створено у 1949-му році Атлантійський Союз (НАТО), який став найсильнішим оборонним бастіоном проти Совєтського Союзу і його агресивних цілей у відношенні до Західньої Европи. Тріщини в західньому фронті — це найкращий дарунок Москві. Західня преса слушно звертає увагу, що кілька нових яскравих доказів на неспроможність західнього світу виступати одностайно — уможливлюють і Москві і Пейпінґові зберігати ініціятиву в своїх руках і плянувати свої дії в такому часі і в такому місці, як це їм вигідно.

Рішуча опозиція Франції де Ґолля проти прийняття Британії до західньоевропейської економічної та політичної спільноти; її опозиція проти створення різнонаціональної надводної фльоти з атомовими ракетами; її, противна американській, концепція зневтралізування Південної Азії — це причини для найповажнішої суперечки всередині західнього світу. Ця суперечка довела вже до послаблення французько - німецької приязни і унеможливлює одностайний активний спротив комуністичному наступові проти азійського Півдня. Вона сприяє комуністичній пропаґанді, яка твердить, що З'єдинані Держави ніби взяли на себе ролю „світового жандарма" проти волі не тільки тих народів, які не хочуть воювати проти комуністів (південні в'єтнамці, ляосці, конґолійці), але й таких американських союзників, як Франція.

Другим милим дарунком для Кремлю став грецько - турецький конфлікт у зв'язку з Кіпром, зокрема, спротив кіпрсько-грецького президента Макаріоса узгіднювати свою політику з політикою західнього світу. Можливість війни між двома членами НАТО, Грецією і Туреччиною, апель Макаріоса до Москви, щоб вона підтримала Кіпр у його боротьбі за незалежність, та вислання до Москви окремої кіпрської делеґації — це дійсно вияв поважної слабости Заходу. Іншим виявом тієї слабости були заяви речників британської Партії Праці, яка має поважні шанси перемогти в найближчих виборах, що новий британський уряд у справах стратегії НАТО, Німеччини й Західнього Берліну займе інше становище, як дотеперішній уряд Консервативної партії. Ці заяви скріпили Хрущова в його концепції „двох Німеччин" та конечності знайти розв'язку німецької проблеми через безпосередні розмови західніх та східніх німців і спонукали Хрущова „ревізитувати" Західню Німеччину в найближчих місяцях. Нічого й казати, що усе нові змови і перевороти в Південному В'єтнамі, невдача всіх зусиль Об'єднаних Націй і ЗДА завести лад у Конґо, що його автохтони не хочуть єднатися біля свого леґального центрального уряду, врешті посилені зв'язки Індії і Танґаньїки - Занзібару з Москвою — це все підбадьорливі для комуністів події, які заохочують їх продовжувати підривну роботу в Азії й Африці.

Очевидно, що західній світ може записати на свій рахунок також різні поважні успіхи і водночас комуністичний світ має презірні власні турботи й невдачі. Але в усіх цих позитивних і неґативних позиціях — найбільш прикрим явищем є факт, що сам західній світ постачає Москві і Пейпінґові атути. Найгірше, що західні державні мужі, які знають суть і загрозу комунізму, знають всесвітню історію і відзначаються великим національним та державним патріотизмом, отож мають усі ці прикмети, що їх не мають, наприклад, різні правителі нових азійсько-африканських країн, все ж не всилі зрозуміти правди, що брак повної єдности західнього світу є його слабістю, а слабість Заходу є автоматично силою комунізму.

М. Чировський

СТАН ЕКОНОМІКИ ЗДА

Економіка ЗДА росте й росте, і цей ріст став для демократів головним атутом у передвиборчій кампанії. У своїх звітуваннях перед Програмовою комісією, а потім на пресовій конференції голова президентської господарської ради, В. В. Геллер, такими словами змальовував економічний розвиток країни: „Я бачу вгорі ясне небо, а попереду чисті обрії для економіки ЗДА..." При цьому він заявляв, що така, мовляв, думка всіх економістів.

І на це таки зараз обізвався А. Ф. Бернс, голова президентської господарської ради з часів президентури Айзенгавера. Він гостро заперечив Геллерові, кажучи: „Справді, наше народне господарство має добру коньюнктуру, і є підстави для оптимізму, але це ж таки не в національному інтересі представляти справу в такий спосіб, як це робить д-р Геллер, мовляв, експерти-економісти не бачать жадних хмар на економічних обріях".

Бернс називає декілька невідрадних явищ, над якими треба було б застановитися, і заявляє, що іґнорування їх може довести до дуже неприємних наслідків: зросту заборгованости федерального уряду і його більшого втручання у справи приватного підприємства. До цього ще можна додати федеральний дефіцит та інфляційну втрату купівельної сили доляра.

Отже, як бачимо, тут зударилися погляди представників ліберальної і консервативної економічних шкіл.

Щоб виразно уявити, коли стан економіки країни був кращий, за консервативного уряду президента Айзенгавера чи за ліберального Кеннеді - Джансона, порівнюють різні господарські показники.

І так, за республіканського уряду народне господарство ЗДА зростало щороку пересічно на 4.6%, інфляційний тиск був більший, але федеральні видатки були куди скромніші — в середньому 72.1 більйона долярів річно; федеральний дефіцит був менший. За демократичного уряду економіка країни зростала пересічно 5.5% на річній базі, інфляційний тиск був слабший але уряд, не зважаючи на обіцянки під час виборчої кампанії, щороку витрачав в середньому 93.7 більйона долярів і тим збільшував федеральний дефіцит та публічну заборгованість.

З точки зору традиційної теорії господарського індивідуалізму економічне життя за республіканського уряду плило нормальнішим руслом, спираючись на ринковій спонтанності, яка, одначе, привела до поворотних хвиль коньюнктурних коливань і рецесій у 1953-54, 1957-58, і 1960-61 роках.

Уряд президента Л. Джансона відкинув теорію повної свободи ринкових сил і прийняв засаду „суспільної доброчинности", яка, забезпечуючи йому більшу ініціятиву у господарських справах, привела до гострішої контролі ринкових процесів та більших федеральних витрат, обминаючи, однак, ринкові коливання.

Котра система є ліпшою? Відповідь на це питання диктується економічною філософією одиниці і багатьма менше або більше суб'єктивними арґументами.

Ліберальна економіка відзначається тим, що її ріст треба штучно підтримувати обниженням податків. І демократи, на випадок їх перемоги в листопаді, плянують продовжувати обтинання податків, насамперед посередніх акцизів, потім прибуткових податків і т. д. В разі перемоги республіканців, очевидно, обнижуватиметься державні видатки, збалянсовуватиметься бюджет і заохочуватиметься приватну ініціятиву.

Положення на ринку у цій хвилині характеризується дальшим ростом, який скріплює оптимістичний настрій і є найуспішнішим виборчим арґументом демократів. Звичайно після Дня Праці ринкові процеси посилюються, щоб досягнути свого вершка десь поміж Днем Подяки і Різдвом.

І дійсно, показник виробництва у різних галузях народного господарства уже виявив прискорений ріст. Виробництво сталі на 30% більше, як було рік тому, і досягає 125 мільйонів тони, перевищивши свій рекорд із 1955-го року з його 117 мільйонами тони. Автомобільна промисловість випродукувала у вересні автомашин на 13.3% більше, як минулого року.

Здавалося, що ця важлива галузь індустрії стоїть перед великою загрозою страйку. Переговори в справі нового трудового договору розпочалися у корпорації Крайслера, і тому що вона виявила останніми роками ріст і поважну зисковність, В. Рутер, голова спілки автових робітників, виступав із великими вимогами. По суті, одначе, небезпеки страйку не було й немає з тієї причини, що Рутер звеличник президента Джансона і переконаний демократ, не хотів погіршувати шансів Демократичної партії у цьому виборчому році. Зрештою і компанія, сподіваючись на успішний наступний рік, не квапилася до страйку.

Напередодні критичної дати 9-го вересня, коли мав розпочатися страйк, підписано угоду. Вона корисна для робітників і рівночасно свідчить про поступливість Рутера та його юнійних колеґ. Через кілька днів після того почалися переговори з компанією Форда, а згодом прийде черга на Дженерел Моторс. Однак Крайслер уже визначив напрямні і створив прецеденс.

Зростає також продукція електричної енергії, збільшується обсяг транспорту товарового вантажу, дещо покращало становище на біржі. А у висліді постійного ринкового розмаху наростає і життьовий стандарт: американці щораз більше купують люксусових авт і кольорових телевізорів.

Матеріяльний рівень американського громадянина можна найкраще представити в цьому сороковому місяці доброї господарської коньюнктури, порівнюючи ріст інфляції і ріст заробітків за останні роки.

І так, під час великої депресії вартість доляра дорівнювала 119 центам на базі нормальних років. Сьогодні вона дорівнює 43 центам. Але 1930-ті роки давно минули, і тому економісти, провівши переоцінку цінностей, прийняли, як порівняльну базу, 1948-ий рік. Тож коли у 1948 році вартість доляра за новим критерієм становила 100 центів, а пересічний американець заробляв тоді $1.48 на годину, сьогодні доляр коштує яких 77.2 центи, а заробіток пересічного американця становить $3.08. Тобто дійсні заробітки від 1948-го року зросли куди більше, бо інфляція завжди відставала від підвищення платень. Але як далеко так можна йти?

Користуючи з вищого матеріяльного рівня і позірного обниження федеральних податків, безперервно ростуть стейтові, передусім місцеві податки. Ростуть, зокрема, оборотові податки, місцеві прибуткові й маєткові податки, цілком невтралізуючи недавню редукцію федерального оподаткування.

А. Залітний

ВИБОРЧІ ОКРУГИ І НАЙВИЩИЙ СУД

(II)

Інші критики пригадували, як в 1962 і 1963 роках Найвищий Суд заборонив молитву в публічних школах, щоб задовольнити примхи кількох атеїстів — проти волі десятків мільйонів громадян, які відчули ту заборону як глибоку образу своїх релігійних почувань. Таку саму поблажливість, як до комуністів, виявив Найвищий Суд до видавців порнографічної літератури, анулюючи вироки нижчих судів та звільняючи їх від кари, хоча всі знають, яку шкоду роблять їхні фабриканти, затруюючи й деправуючи американську молодь.

Якщо погодитися з твердженням Найвищого Суду, що без засади рівности виборчих округ усі стейтові леґіслятури існують і діють проти Конституції, тоді треба було б признати, що й за попередніх ґенерацій законодавство ЗДА не мало правної основи. Як вияснити сучасній ґенерації, — сказав один посол, — що засновники цієї Республіки, а потім і їх наступники не добачали, не розуміли цього великого зла і нічого не робили, щоб його усунути?

Не входячи в розгляд слушности цих обвинувачень, їх треба реєструвати, бо тоді тільки можна буде зрозуміти події, які відбуваються тепер в Конґресі. Сама критика поступовань Найвищого Суду, навіть дуже влучна й переконлива, є все таки теорією, а його рішення — фактом. Накази чи заказ якогось рішення мусять бути виконаними під загрозою великої кари, й тому конґресмен Так з Демократичної партії запропонував на підставі арт. III секції другої Конституції, який признає Конґресові право встановляти суди і їхню компетенцію— виключити з юрисдикції Федеральних Судів справу розподілу виборчих округ. Понад всякі сподівання ця пропозиція дістала найбільше голосів: 218 — за, 175 — проти. Щоб стати законом її мусить схвалити ще Сенат і підписати Президент Держави.

Одночасно в Палаті Репрезентантів і в Сенаті зголошено пропозиції, щоб на час каденції стейтових леґіслятур — приблизно на два-три роки — припинити будь-яке втручання судів у справи розподілу виборчих округ. Автором цієї пропозиції є сенатор Дірксен. До нього прилучився лідер демократичної більшости, сенатор Менсфілд. Отже, пропозиція Дірксена має запевнену переважаючу більшість у Сенаті, хоч деякі сенатори вже почали проти неї гостру обструкцію. Крім того цей сенатор повідомив президента Л. Б. Джансона, що його пропозиція повинна бути схвалена перед законом про допомогу закордонові і про медичну опіку над старшими особами, — або рівночасно з ними. Це вказує на рішучість Конґресу за всяку ціну оформити пропозицію в законну постанову до кінця цієї сесії, неначе у відповідь Найвищому Судові, який видав зарядження, щоб нижчі суди допильнували розподілу виборчих округ і переведення виборів в тому самому часі.

Щоб не було непорозуміння, треба ствердити, що, очевидно, немає розумної людини, яка боронила б разючу нерівність у виборчих округах, але це складне політичне питання має вирішити законодатна влада, а не суди. Так само прихильники централізму не можуть заперечити факту, що дотепер зобов'язує федералістична засада, яка об'єднує елементи різної величини, запевняючи цим нерівним складовим частинам охорону їхніх групових інтересів без ніякої шкоди для цілости. Очевидно також ніхто не бере під сумнів права судів ставати в обороні громадян, яким відібрано або обмежено виборче право, що зобов'язує в даному стейті.

В ході палких дебат зголошено також поправку до Конституції, за якою стейтові леґіслятури мали б бути управнені сперти склад одної своєї палати на іншій, не виключно рівній кількости виборців. Невтручання судів має дати стейтам і Конґресові час і можливість таку поправку схвалити.

Все це вказує на те, що американська нація вступила у фазу гострої політичної кризи, виразником якої є двобій між Конґресом і Найвищим Судом, або, як дехто каже, між народоправним федералізмом і диктаторським централізмом. Вислід цього двобою матиме вирішальний вплив на дальший хід історії З'єднаних Держав Америки.

(Кінець)

„ГОЛОС НАРОДУ"

У зв'язку з заявою компартії Китаю про необхідність повернути Китаєві велетенську територію, присвоєну за царської Російської імперії, — у совєтській пресі вже почали друкувати заяви учителів, робітників, колгоспниць так, як це робилося й за Сталіна.

Якийсь учитель із села Миронівки на Київщині, напр., пише в „Молоді України" з 5 вересня: „Цього не можна зрозуміти. Хто б міг чекати від діячів, які вважають себе комуністами, таких висловлювань? Вимагають від нас величезну територію на Далекому Сході, яка дорівнює кільком великим европейським державам... Це не що інше, як експансивний великодержавний шовінізм". Подібних висловів дотепер всіляко уникала преса в УССР, щоб, як каже приказка, „не викликати вовка з лісу".

Де наша молодь?

(Голос у дискусії)

Дискусія на тему виховання нашої молоді в англомовному світі цікавить мене від часу, коли я приїхав до ЗДА чотири роки тому із Польщі. Тому, що свої думки висловлюють в ній здебільша громадяни старшого покоління — вважаю за доцільне коротко висказати свої думки як учитель, студент і українець.

Читаючи статтю п. М. Куропася „Де наша молодь?", я прийшов до песимістичного висновку. Адже ж автор, аналізуючи причини і наслідки еміґраційного виховання, стверджує, що процес асиміляції нашої молоді такий швидкий, що мусимо скласти руки і чекати його кінця. Хоч у багатьох випадках п. М. Куропась має рацію, стверджуючи факти жалюгідної дійсности, мене дуже вражає виправдування тих від'ємних сторінок у нашому житті, про які він пише.

Саме питання, чи „ми бажаємо, щоб наші діти приготовлялися до життя у майбутній вільній Україні, чи щоб вони відігравали активну й повну ролю в усьому, чого від них вимагається як від американців чи канадійців", вимагає засудження, тому, що це є, властиво, суґеруванням вибору одного або другого, тоді як ми завжди підкреслюємо нерозривний зв'язок одного з другим. Від п. М. Куропася я сподівався практичних порад, як боротися за душу дитини, як протиставитись асиміляції.

Таку позицію резиґнації займають часто батьки, діти яких з їхньої чи з власної вини відійшли від українства.

Думаю, що п. І. Василишин розглядає цю справу правильно і я прилучуюсь до його голосу. Покликуватись на проф. Мамчура аж ніяк не годиться шановному дискутантові.

А якщо так, то тим самим можемо виправдати в нашій історії відхід нашої провідної верхівки до Москви чи Варшави.

Саме тому, що ми живемо у вільному світі, ми повинні зберегтися як нація. Тому слід дискутувати не про „бути чи не бути", а про те, як „найкорисніше, найскорше і найдовше бути". В цій справі треба спільної акції передусім батьків, виховників, цілої громади.

В дискусійних статтях не говориться про ролю церков у національному вихованні, хоч чуємо нарікання священиків на брак покликання серед нашої молоді до духовного стану. Тим часом, саме Церква, як це доказує минуле, може найбільше причинитись не тільки для релігійного, але й національного виховання нашої молоді.

Я виріс і виховався в Польщі, і тому з певністю стверджую, що роля польського духівництва в ділянці національного виховання молоді має рішальне значення.

Поруч жидівського прикладу ми можемо навчитися і в поляків, а може і в інших народів. Треба лише вірити в свої сили і в своє призначення, плекати українські традиції і защеплювати їх нашій молоді, бо чого Івась не навчився, того Іван не знатиме.

Ми ж сповняємо тільки наш національний обов'язок і заповіт Шевченка „І чужому научайтесь...", а відхід з твердої і правильної дороги національного виховання в наших родинах, школах, церквах, організаціях був би тільки познакою слабости, меншовартости і розкладу.

Микола Дубровський

Володимир Кедровський

ОБРИСИ МИНУЛОГО

(10)

Такі кари сипалися на українську пресу збоку поліційної влади, а до того ще прилучалися переслідування збоку різних урядовців та інституцій. Так, наприклад, „Раду" заборонено передплачувати для бібліотек Південно-Західньої залізниці та народних бібліотек 3-го району Київщини (повіти: Черкаський, Канівський та Чигиринський). Попечитель київської шкільної округи (на три губернії) заборонив передплачувати до шкільно - народних бібліотек „Село". Харківський губернатор заборонив виписувати для народних бібліотек „Хлібороб", бо половина його була друкована українською мовою. Заборонено передплачувати для бібліотек українсько-російський кооперативний часопис „Наше Дело". Газеті „Тавричанин" заборонено друкувати матеріяли по-українському й т. д. Усі репресії, законні й незаконні, проти українського друкованого слова годі перелічити, бо вони були загальним явищем.

Російська влада жорстоко переслідувала українських письменників. В тому ж 1910 році арештовано письменників: Г. Чупринку, А. Богдан-Сокольського, С. Черкасенка та інших менш відомих. Сконфісковано і знищено наклади деяких українських книжок та нот, як, наприклад, „Ще не вмерла Україна". Поліційно-жандармська влада, переводячи ревізії в різних осіб, запідозрених у „мазепинстві", забирала українські книжки навіть дозволені цензурою. Жандарми забирали навіть такі книжки, як українсько-російський словник Дубровського, видання „Віку й „Просвіти", історія М. Аркаса, твори Б. Ґрінченка. У мене особисто жандарми забрали „Кобзарь" Т. Шевченка, що вийшов у 1906 році в Петербурзі за дозволом цензури. Правда, на мою скаргу проти цього незаконного вчинку, — бо закон дозволяв у приватних бібліотеках мати різні, навіть нелеґальні видання по одному примірнику — товариш прокурора Маркович* видав судовий наказ жандармському управлінню повернути мені „Кобзарь" та інші книжки. Характеристичним для тупоумности російських жандармів було те, що я отримав „Кобзарь" із старанно викресленими червоним олівцем місцями, яких не було у попередніх цензурованих виданнях. А на першій його сторінці було чітко написано: „Зачеркнутого красным карандашем не читать". Підписав начальник жандармського управління полковник Бурачков.

Ось на тлі всього сказаного зрозуміло, чому Микола Хведорович, що був під пильним доглядом поліції, а з ним і інші українські письменники, часто писали, як я вже згадував, „на майбутнє", коли зміняться обставини для української літератури на краще. Великий мистець-письменник, він не хотів здушувати свою думку, свої пориви рямцями цензури. Ні, він хотів передати наступним поколінням вільного свого народу ті думки й ті мрії, якими жило покоління на межі XIX та XX віків, а тому й писав те, що відчувала його душа, що говорив йому розум і до чого штовхало його серце. У відродження українського народу він вірив так глибоко, як вірив у те, що після темної ночі завжди наступає світлий день.

Віру в краще майбутнє свого народу Чернявський виявляв у численних своїх творах. Подам тут лише один такий зразок, уривок з його поеми-елеґії „Пантеон", в якій автор описує, як Учитель повів його у мандрівку минулих віків:

... І знов
Ми підиялися високо над землею.
Вона з-під ніг втекла, мов провалилась,
І стала враз туманом білуватим.
І я спитав: — „Учителю мій любий,
Ккди це знов ми летимо з тобою?"
Одмовив він: — „Я мушу показати
Тобі колосів світових
І велетнів людського роду"...

І ось поет подався у невідому височінь з своїм Учителем. І там, на височині, побачив він гору.

... Стояв на тій горі величний храм.
Суворий, він здіймавсь високо вгору.
А круг його холодна колонада.
Мов вартові грізні його спокою,
Стояла скрізь. І тридцять трос східців
Вели в той храм. І на дверях його
Таємний напис був: „Етернітас".
І мовив тут Учитель мій до мене:
— „Ти бачиш храм? Се пантеон народів.
Іди в мій слід"...

І пішов поет сміливо за своїм Учителем. І побачив у пантеоні „Етернітас" (вічність) усі народи, що жили на землі з самого початку існування світу, але між ними не знайшов свого, українського народу. І коли Учитель сказав, що вже час поспішати далі:

... Його за руку
Я ухопив з нестриманим благанням:
— „А мій народ? Невже я не побачу
Його у сім всесвітнім пантеоні?..
— „Того тобі не дано", — він одрік.
Але я впав навколюшки з благанням
І теплими сльозами оросив
Його десницю. І гукнув він гучно:
— „Гей, де ви, де, майбутнії народи?"
І наче ґрім загоготав у храмі
Той сміливий поклик, і далеко десь
Озвались голоси: „Ми тут, провидче!",,

І тут поет побачив багато „майбутніх народів", але між ними не знайшов свого рідного народу. І знову став він благати Учителя показати, де є властиво український нарід.

— „Шукай отут!" — оказав мені Учитель
І показав рукою на статуї,
Що ледве на людей скидатись стали.
— „Оце слов'янщина". І бистрим оком
Обвів статуї я, і не знайшов
Статуї рідного свого народу.
— „Нема її!" — я простогнав. Але
В ту саму мить всім тілом я здригнувся:
Побачив разом три статуї,
Що мов зрослись. Одна із них скидалась
На білого ведмедя, а другая —
На пень, oброслий мохом — пень трухлявий, —
Така убога тая постать.
А третяя — дебела, черевата,
З могутніми плечима і руками,
Що, мов чепіги велетенські плуга,
От-от збирались в землю вритись, —
Була без голови... І ледве визначалось
Горбом те місце, де повинна бути
Вона колись...

* Українофіл і член українського гуртка в Лисаветграді до переводу його на службу в Херсон.

ПОВІДОМЛЕННЯ

У ЗВ'ЯЗКУ з участю представництва Українського Народного Союзу в 78-ій річній конвенції Національного Братського Конґресу Америки, яка відбудеться в Сіятел, Вашингтонського стейту, в днях 27-30 вересня 1964 р., члени Екзекутиви УНСоюзу відвідають ряд найдальше на Захід і Північ висунених, союзових осередків, де стрінуться з місцевими українськими союзовими громадами.

ГОЛОВНИЙ предсідник Иосип ЛИСОГІР відвідає громади в Омага, Сіятел, Портленд, Сан Франсиско і Лос Анджелес, а головний секретар Ярослав ПАДОХ громади в Денвер, Сіятел, Ванкувер, Едмонтон, Міннеаполіс, Вінніпеґ і Торонто.

ЗУСТРІЧІ З ГРОМАДЯНСТВОМ ВІДБУДУТЬСЯ В НАСТУПНІ ДНІ:

СУБОТА, 26-го ВЕРЕСНЯ:
Денвер, Колорадо: о год. 7-ій веч. в „Пластовім Домі" при вулиці Пекос і 41-ій Аве.
Омага, Небраска: час і місце буде подані згодом.

НЕДІЛЯ, 27-го ВЕРЕСНЯ:
Сіятел, Вашинґтон: 2 год. по пол. в концертовій залі Олимпік Вестерн Готель **відбудеться КОНЦЕРТ-ФЕСТИВАЛЬ** Братського Конґресу за участю української танкової і співочої групи з Ванкуверу, під кермою п. **А. Криппс.**
5 год. по пол. зустріч з членами УНС і громадянством в приміщенні, яке буде подане згодом.

СЕРЕДА, 30-го ВЕРЕСНЯ:
Портленд, Ореґон: год. 7-ма веч., зустріч з членами УН-Союзу і громадянством в залі укр. прав. церкви св. Івана.
Ванкувер, Брит. Коломбія: Зустріч з членами УНС і громадянством. Час і місце будуть подані згодом.

П'ЯТНИЦЯ, 2-го ЖОВТНЯ:
Сан Франциско, Каліфорнія: Час і місце будуть подані згодом.
Едмонтон, Альберта: Час і місце будуть подані згодом.

СУБОТА, 3-го ЖОВТНЯ:
Міннеаполіс, Міннесота: 3:30 по пол. Організаційні Збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу.
7:30 вечора в авдиторії школи св. Констянтина **ГРОМАДСЬКЕ ВІЧЕ**, заходами Відділу УККА і Окружного Комітету УНС.

НЕДІЛЯ, 4-го ЖОВТНЯ:
Лос Енджелес, Каліфорнія: 3:30 по пол. в Українськім Культурнім Осередку при 4315 Мелроз Аве. відбудеться **ЗАГАЛЬНЕ СОЮЗОВЕ ВІЧЕ.**
Вінніпеґ, Манітоба: 6-та год. вечора в Авдиторії УНО при 935 Мейн вул. відбудеться **ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ-БЕНКЕТ** для відмічення 70-річчя УНСоюзу та 20-річчя 445-го місцевого Відділу УНС.

ПОНЕДІЛОК, 5-го ЖОВТНЯ.
Торонто, Онтеріо: Організаційні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу.

Точні інформації про вище подані збори та імпрези будуть згодом подані на цьому місці та в місцевій пресі й окремих повідомленнях.

ТРЕБА сподіватися, що місцеве членство УНСоюзу та ширше громадянство візьмуть громадну участь у цих зустрічах з представниками УНСоюзу, до чого їх оцим запрошуємо.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ

Увага Фюріхшуле — Мюнхен!

ТОВАРИСЬКИЙ З'ЇЗД

б. студентів високих шкіл Мюнхену
і б. мешканців Фюріхшуле

— відбудеться —

в днях 3-го і 4-го жовтня ц. р.
на Союзівці

Особистих запрошень не висилається.

Щоб забезпечити приміщення для учасників з'їзду і їх родин, проситься слати зголошення якнайскоріше на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N. Y.

За Ініціятивний Комітет:
Володимир БАРАНЕЦЬКИЙ, голова
Ярослава ПАРАХОНЯК-РУБЕЛЬ, секретар

Увага! *Увага!*

УКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА
— В НЮ ЙОРКУ —
влаштовує

СТУДІЙНІ ДНІ

в днях 26-го і 27-го вересня 1964 року
в приміщенні УКР. АМЕР. ІНСТИТУТУ
при 2 East 79-та вул. в НЮ ЙОРКУ

ПРОГРАМА:

СУБОТА, 26-го ВЕРЕСНЯ 1964 р.
10 год. — Реєстрація
11 год. — Відкриття
11:15 — 2:00 — *Доповіді на тему:*
Українське Студенство в минулому і сучасному.
ДОПОВІДАЧІ: ред. **Юрій ЛАВРИНЕНКО-ДИВНИЧ**, ред. **Богдан КРАВЦІВ, Павло ДОРОЖИНСЬКИЙ, Константин САВЧУК, Ігор ЧУМА.**
По доповідях — дискусія.

Вечером в залі УКР. НАРОДНОГО ДОМУ
при 142 — Друга Аве в НЮ ЙОРКУ
— відбудеться —

Велика Осіння Студентська Забава
при звуках **оркестри АМОР** — **Початок год. 9-та веч.**

НЕДІЛЯ, 27-го ВЕРЕСНЯ 1964 р.

Вечір Молодих Таланів
Початок о год. 3-ій по пол.

ВПРОДОВЖ Студійних Днів відбуватиметься в Укр. Амер. Інституті **Виставка Мистецьких Картин студентів-мистців.**

Просимо всіх Студентів Ню Йорку і околиці взяти численну участь.

Союз Білорусько-Американської Молоді
— влаштовує —

в суботу, 19-го вересня 1964 року
в SCHACK'S HALL, 25 Whitehead Ave., SOUTH RIVER, N.J.

ТАНЦЮВАЛЬНИЙ ВЕЧІР

Початок: в год. 9:00 веч. — **Грає оркестра ГІРНЯКА**
Всіх сердечно запрошує — **УПРАВА**

Л. Полтава

ПОЛИЧНИК ТИРАНОВІ

(3)

„Вчора й сьогодні — гримів Хрущов — у вашій шведській пресі було повідомлено, що якийсь **Стечко** поклав вінок біля **пам'ятника** Карлові XII на знак **подяки від українського** народу. Тепер я сиджу й думаю, що це означає? **Тепер завойовувати Україну**, це вже шлях, як кажеться, не через Полтаву. Тут багато шляхів, але всі **шляхи небезпечні** для того, хто захоче завойовувати нашу землю... **Ось я і ставлю питання**, як кажеться, руба: ви хочете воювати проти Совєтського Союзу, чи не хочете, пане прем'єр-міністре?.. Будете підтримувати Стечко у війні проти **СССР чи** ні, скажіть відверто?.."

На відповідь, що Карло XII був жителем Стокгольму, а не Ґотеборгу, і сміх при цьому **всієї залі**, — Н. Хрущов **почав говорити** про мир і торгівлю, але потім знову завернув (і **то декілька** разів): „Коли я був у доці, то говорив там з нашими інженерами, робітниками (вони прибули у Швецію з Новоросійську, забрати замовлений плавучий док — ЛП). Ось повернуться ці люди додому і, не дивлячись на такий випад, який був **зроблений Стичко** проти нас із шведами, вони будуть відмовляти своїх земляків від війни"...

В іншому місці: „Кажуть, що мерці (це слово переклав перекладач хибно, як „мерзавці" — ЛП) з цвинтарів не виходять. А ось виходить навпаки".

Слушно сказав п. Ярослав **Стецько в одній з радіоавдицій у ЗДА**: „Так, Мазепа воскресає, козацький стан героїв, що загрожує Москві упадком, знищенням, кінцем імперії. Із могил встають нові борці, нащадки Мазепи і його доби, УПА, націоналісти - революціонери, встає героїчна Україна: тієї повстаючої України злякався Хрущов".

„Північне море не дуже широке!.." — *кричав, погрожуючи,* **Хрущов у Ґотеборзі, запитуючи шведського прем'єра, чи Швеція ще раз хоче йти війною на Росію, бо у Стокгольмі вже з'явився „какой-то Стечко"**

(Ілюстрація з „Дойче Воxенцайтунг" з 17 червня, Гановер)

„Мазепа — гетьман України, цар України"...

Наведені уривки з промови Хрущова ми переклали з московських „Известий" з 26 червня 1964 р. Такий же текст був надрукований і в республіканській пресі СССР.

Але, треба сказати, що той текст — підчищений і вже відредаґований. Перед нами стенограма запису промови Хрущова в Ґотеборзі. Між нею і надрукованою промовою є три різниці:

1. Пропущено, що Хрущов назвав гетьмана Івана Мазепу спочатку гетьманом України, а потім „царем України" — себто визнав повну суверенність — навіть у понятті москвина — тогочасної України, як незалежної держави із своїм монархом. Але це місце викинено, бо ж Хрущов говорив про „нашу землю"... про підкорену тимчасово Україну, як про „російську територію".

2. Закордонна деяка преса подала слово „мертвець", як „мерзавець", через похибку перекладача, однак, совєтська преса цього не посміла надрукувати, хоча накидається й далі на п. Я. Стецька з чорними словами.

3. Світлина, зроблена під час промови Хрущова про акцію АБН у Скандинавії — виразно показує обурення й лють московського диктатора. Але совєтська преса у коментарях „із залі" намагається надати всьому епізодові радше весело - жартівливого характеру. Насправді закордонні журналісти ще не бачили такого приступу ненависти у Хрущова, коли він говорив про покладення вінка від АБН на могилі Карла XII, від імени українського народу.

Хрущовська свинка на вулицях Стокгольму

Наступного дня після тієї промови Хрущова, коли голова АБН давав на летовищі останнє пресове інтерв'ю, перед відлетом до Вашингтону на урочистості відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові, — сталася в Стокгольмі ще одна подія, цього разу з ініціятиви шведської молоді:

Шведські юнаки дістали десь поросятко, намалювали на обох боках зображення безличного Хрущовського обличчя, поближче до хвоста прив'язали червону комуністичну кокарду — і так пустили зачудовану тварину вулицями міста. Але молодь не лише хотіла посміятись. Вона вклала в ту витівку більший і глибший зміст, ніж жарт: юнаки наперед потелефонували до шведських світових пресових аґенцій, теле- і радіостанцій, щоб кореспонденти негайно прибули під королівський палац, бо там має щось трапитись...

Перед натовпом журналістів, перед об'єктивами телевізійних камер раптом з'явилася хрущовська свиня! Спочатку замішання, а потім регіт, що перейшов у грізні вигуки натовпу на адресу Хрущова — така була реакція. Знову в десятках газет з'явилися фоторепортажі, показували ту подію і телевізійні станції. З московського прославленого ведмеля імперія поволі обертається в свиню, дістає новий — і справедливий! — символ серед народів світу...

Саме тоді в королівському палаці обідав Хрущов... Увечері йому напевно показали газети...

Але, повернувшись у Москву, Нікіта мовчки проковтнув ту свиню „живою", живоглотом...

Поліція зловила порося і, не знайшовши власника, передала його до дому старців: нехай підросте і тоді буде з нього користь для людей.

Світова преса і діяльність АБН у Скадинавії

Секретар АБН, грузинський князь Ніко Накашідзе, поїхав із Швеції у Мюнхен, пані Ярослава Стецько — до Гамбургу, голова ЦК АБН, Ярослав Стецько, — до Вашингтону, бо наступний день — був незабутнім днем 27-го червня 1964 року. Хрущов поїхав ще до Норвеґії. І там, хоча з меншим пресовим розголосом, але з однаково великим ефектом серед норвезького народу, — діяли представники АБН на місцях та представники патріотичних норвезьких організацій, роздаючи масово відповідну літературу, вида н н я АБН різними мовами тощо.

(Далі буде)

СХОДИНИ ЧЛЕНІВ СТАНИЦІ БРАТСТВА УСС
— відбудуться —
дня 26-го ВЕРЕСНЯ 1964 року
у ВЛАСНІЙ ДОМІВЦІ при 142 Друга Евню, кім. ч. 33.
СТАНИЦЯ БРАТСТВА УСС — Ню Йорк

ПЕРША ПОВАКАЦІЙНА ПРОБА
МОЛОДОЇ „ДУМКИ"
— відбудеться —
у п'ятницю, 18-го вересня 1964 року
о годині 7-ій вечора
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
в НЮ ЙОРКУ

ПРОБИ СТАРШОЇ „ДУМКИ" уже відбуваються кожного ВІВТІРКА і П'ЯТНИЦІ о год. 8-ій веч.

Особи із музичними кваліфікаціями (зі слухом і голосом), які бажають вступити в члени хору „Думка", повинні зголоситися у диригента під час проби.

УПРАВА „ДУМКИ"

УАРК У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Український Американський Республіканський Клюб у Філядельфії постійно зростає. 1-го вересня б. р. на своїм черговім місячнім засіданні Управа Клюбу уділила членство 4 новим особам. Такий зріст членства — в час вакаційний — виносить майже одну особу на один день. Члени Управи сподіваються, що до кінця ділового року Клюбу, до березня 1965 року, число членів значно збільшиться.

Визначний американський політик член нашого Клюбу.

Джеймс МекДермот — відомий ф і л я д е л ь ф ійський правник та діяч Республіканської партії, кандидат на посадника міста в минулорічних виборах, щирий прихильник українців, 1-го вересня став членом УАРКлюбу на своє бажання.

Міський голова Республіканської партії відзначує діяльність нашого Клюбу.

Предсідник Управи Клюбу, І. Одежинський та члени Управи за час своєї діяльности діставали кількакратні признання та відзначення за переведену працю, особливо ж за активну участь в губернаторських та мейорських виборах та за безкорисливу допомогу кільком сотням наших земляків в одержанні американського громадянства, та за чисельну реєстрацію українців в Р е с п у б л іканській партії. Останнє таке признання Управа Клюбу дістала 1-го вересня від міського голови Республіканської п а р т і ї пана Девліна, який був на засіданні Управи і в своїм виступі зазначив, що міський комітет вказує іншим національним групам міста на наш Клюб „як наочний приклад, якою мусить бути діяльність їхніх новозакладених клюбів".

Кандидат на стейтового предсідника українського відділу Республіканської партії.

На засіданні 1-го вересня Управа вирішила рекомендувати новому голові Українського відділу Республіканської партії адв. Т. Дармопраєві, та стейтовому предсідникові п. Труакс призначити пенсилвенійським предсідником українського відділу філядельфійського українця п. Миколу Максимюка. Микола Максимюк має 36 років, віддавна активний в Республіканській партії. Він і його брати — Данило Максимюк — адвокат та державний банковий та біржовий ревізор, і молодший брат Роналд належать до УАРК. Всі троє народились і виховались у Філядельфії в українській родині. Покійний тато їхній був під час наших визвольних змагань українським січовим стрільцем.

Заходи перед генералом Айзенгавером.

15-го червня, використовуючи присутність ген. Двайта Д. Айзенгавера у Філядельфії, предсідник УАРК п. І. Одежинський, при зустрічі листа від Управи Клюбу, піддержуючи прохання, щоб генерал взяв активну участь у відслоненню пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні.

В середу, 17 червня з Ґеттисбургу на адресу предсідника Клюбу надійшла телеграма від генерала з повідомленням про його участь в урочистості відслонення, свідками якої були сто тисяч наших земляків.

Участь у передвиборчій кампанії.

17-го липня Управа Клюбу надіслала сенаторові Беррі Голдвотерові письмове поздоровлення з нагоди його номінації на кандидата на президента від Республіканської партії.

Сенатор Б. Голдвотер в листі від 23-го липня на руки екзекутивного секретаря УАРК п. В. Біляєва, належно оцінюючи ролю українців в наступних виборах, висловив надію, що з неослабленою працею багатьох людей, таких як члени нашого клюбу, по всій Америці, ми здобудемо перемогу у листопадових виборах. **Н. Н.**

Paid Pol. Adv.

✝

Рідних, Колеґ, Знайомих і все Громадянство
повідомляємо з глибоким смутком,
що дня 15-го вересня 1964 р. вранці упокоївся в Бозі
в своєму помешканні в Асторії, Н. Й. від удару серця,
після перебутої важкої недуги
на 76-му році трудолюбивого життя
наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК і БРАТ

СВ. П.
Д-Р МИХАЙЛО ШАХНОВИЧ

народжений 15-го листопада 1888 р. в Гусятині, Західня Україна, б. адвокат і нотар, довголітній голова Головного Товариського Суду ОУА „Самопоміч" та член такого ж Суду Товариства Правників-Українців в Америці, голова УНДО в Ню Йорку, член Об'єднання Прихильників Української Народної Республіки, кол. голова Контрольної Комісії Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч", відомий кооперативний і громадський діяч в Краю та на еміґрації.

ПАРАСТАСИ будуть відслужені в похоронному домі П. Яреми при 7-ій вулиці в Ню Йорку в четвер, 17-го і в п'ятницю 18-го вересня ц. р., кожного разу в год. 7:30 веч.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 19-го вересня ц. р. в год. 8:30 ранку з того ж похоронного дому до Катедри УПЦ св. Володимира, при 160 Захід 82-га вул., а звідтіля на Український Цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Безмірним горем прибиті:
РОЗАЛІЯ — дружина
ТЕОДОР і ІВАН — брати
Родина в Краю

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЦЕНТР
В ЕКЗИЛІ

доводить до відома Українського Громадянства, що в дні 15-го вересня ц. р. помер в Ню Йорку

✝

Д-Р МИХАЙЛО ШАХНОВИЧ

визначний політично-суспільний діяч, один з провідних кооператорів, на 76-му році свого трудящого життя.

Похоронні відправи відбудуться в днях 17, 18 і 19 вересня в місцях і годинах, поданих у пресі.

Український Державний Центр в екзилі закликає Громадянство вшанувати пам'ять Покійного численною участю в похоронних відправах.

✝

З глибоким смутком повідомляємо
Українське Громадянство,
що 15-го вересня 1964 року
відійшов у Вічність

СВ. П.
Д-Р МИХАЙЛО ШАХНОВИЧ

визначний громадський та кооперативний діяч на Рідних Землях, активний член ОУА „Самопоміч" і довголітній голова Товариського Суду при Головній Управі.

Дружині та Родині Покійного, Головна Управа складає вислови глибокого жалю та щирого співчуття.

ГОЛОВНА УПРАВА
Об'єднання Українців Америки
„САМОПОМІЧ"

ТОВАРИСТВО ПРАВНИКІВ-УКРАЇНЦІВ в ЗДА
ділиться сумною вісткою,
що 15-го вересня 1964 року у Ню Йорку,
на 76-му році трудолюбивого життя,
відійшов у Вічність

✝

СВ. П.
МИХАЙЛО ШАХНОВИЧ

б. адвокат і нотар, член Товариства Правників-Українців в ЗДА та постійний член його Товариського Суду, визначний кооперативний, культурно-суспільний і політичний діяч на Батьківщині та на еміґрації.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родині і Друзям Покійного висловлюємо щире співчуття.

УПРАВА

Замість квітів на могилу
св. п. МАКСИМА ТАДЕЙОВИЧА РИЛЬСЬКОГО
мого Друга і духового вчителя
складаю пожертву 25 долярів
на Українську Вільну Академію Наук у США
і висловлюю глибоке співчуття Родині і Друзям Покійного
з приводу цієї тяжкої втрати.
Євген БЛАКИТНИЙ з родиною

Платне пол. огол.

Українсько-Американський Комітет для ТАФТА до СЕНАТУ
- Клівленд, Огайо -
запрошує всіх Українців — громадян ЗДА у стейті Огайо на

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКЕ ПОЛІТИЧНЕ ВІЧЕ

яке відбудеться

в неділю, дня 4-го жовтня 1964 року Год. 5:00 після полудня
в Parma Memorial Auditorium Ridge Road and Ridgewood Drive, PARMA, Ohio. 44134

ГОЛОВНИМИ ПРОМОВЦЯМИ БУДУТЬ:

Д-р **ЛЕВ Е. ДОБРЯНСЬКИЙ**, професор Джорджтавн Університету у Вашингтоні, Д. К., президент Українського Конґресового Комітету Америки й заступник голови Відділу Національностей Республіканської Партії.

Д-р **ЗЕНОН Р. ВИННИЦЬКИЙ**, представник Українсько-Американського Комітету для Тафта до Сенату.

ОСОБИСТЕ ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНЦІВ В ОГАЙО
— виголосить —

ДОСТ. РОБЕРТ ТАФТ, МОЛ.
член Конґресу ЗДА.

Під час Віча буде висвітлений фільм про Шевченківську Манифестацію у Вашингтоні в дні 27-го червня 1964 року.

За **Комітет: ТАРАС ШМАГАЛА**, голова
7725 Selwick Drive, Cleveland, Ohio. 44129

СУБОТА,
9-го СІЧНЯ 1965 р.
год. 9-та веч.

НОВОРІЧНИЙ БАЛЬ ХОРУ „ДУМКА"

відбудеться в цьому самому готелі, що й минулого року, в іншій найбільшій балевій залі в Ню Йорку — 2,500 місць.
Подробиці в дальших оголошеннях.

Grand Ball Room
HILTON HOTEL
At Rockefeller Plaze, New York City

Нема то як на „Союзівці"!

Приготовляйтеся вже нині до участи у найбільшій осінній імпрезі!

ТРАДИЦІЙНИЙ ВЖЕ ВЕЛИКИЙ ОСІННІЙ

СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ

— відбудеться —

цього року в суботу і неділю, 19-го і 20-го ВЕРЕСНЯ 1964 р. на СОЮЗІВЦІ

У ПРОГРАМІ:

УРОЧИСТИЙ ПОКЛІН ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ

А ДАЛЬШЕ

Мистецькі імпрези — Танцювальний ансамбль П. Марунчака з Монтреалю — Тенісові змагання

ПІСЛЯ ПРОГРАМИ

ВИБІР „МІСС СОЮЗІВКИ" НА 1965 РІК

та ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ

Програму вечора вестиме — ІКЕР — І. КЕРНИЦЬКИЙ

Майстром Церемонії вибору „Місс Союзівки" буде ВОЛОДИМИР ГЕНТИШ

Грає оркестра „АМОР"

ЯК ГОСТІ ВИСТУПЛЯТЬ:

МАРША МЕТРІНКО — б. Місс міста Ню Йорку та її сестра

МІХЕЛЯ МЕТРІНКО — б. Місс ЗДА

Нема то як на „Союзівці"!

DNIPRO

698 Sanford Ave. Newark, N. J.

Tel.: [illegible]

Всі шкільні підручники для парохіяльних шкіл і курсів українознавства на складі в Дніпрі.

Праця

• HELP WANTED MALE •

Пошукую

СУПЕРІНТЕНДЕНТА

$75.00 + 3 кімнати.

Огрівання на вугілля.

7th St. betw. 1st & 2nd Ave's in New York City

Call Mr. Nayowitz, GR 5-3060

Miscelleneous

FACTORY HELP

All union benefits, incl. paid holidays, Blue Cross, pension, vacation, sick leave. Steady employing + overtime.

Call H. PETERS

Long Island City ST 4-7880

ФАБРИЧНА ПОМІЧ

Без досвіду, всі юнійні бенефіти, вкл. платні свята, блю кросс, пенсія, вакації, хворобове, постійна праця + овертайми.

Тел.: WA 5-2200

Alpha Industrial Service

1600 W. Elizabeth Avenue

Linden, N. J.

Праця

•HELP WANTED FEMALE •

Miscelleneous

FACTORY HELP

All union benefits, incl. paid holidays, Blue Cross, pension, vacation, sick leave. Steady employing + overtime.

Call H. PETERS

Long Island City ST 4-7880

Theater

АМЕРИКАНСЬКА ПРЕМ'ЄРА!

„ПОЄДИНОК"

А. Чехова

з участю акторів МХТ.

Також:

„ЛЕБЕДИНЕ ОЗЕРО"

з участю

Галини УЛАНОВОЇ

і корде-балету

Великого Театру.

ВСЯ ПРОГРАМА В БАРВАХ.

CAMEO

8-ма Ave. і 44-та вулиця

JU 6-8534

Засновано 1920 р. Tel.: AL 4-8779; AL 4-8717

„КОВБАСНЮК АҐЕНЦІЯ"

НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО

286 E. 10th Street New York 9, N. Y.

- БІЛЕТИ НА КОРАВЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
- ВСЯКІ ІМІГРАЦІЙНІ СПРАВИ;
- ВСІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ;
- ПОСЕРЕДНИЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
- ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ І АЗІЇ.

Міжнародні поштові перекази.

Віра КОВБАСНЮК-ШУМЕЙКО Антін ШУМЕЙКО

ВІДКРИТО: в кожний день: 9:30 — 6:30 веч.
в понеділок — 7:30 веч.
в суботи — 9:30 рано до 1 по пол.

НОВА КНИЖКА про М. ШАШКЕВИЧА,

РАЗОМ ІЗ ВСІМА ЙОГО ТВОРАМИ

ШАНУВАТИ о. М. ШАШКЕВИЧА, ЦЕ ЗНАЧИТЬ ПІЗНАТИ ЙОГО ПРАЦЮ І ЙОГО ТВОРИ. ЦЕ ЗМОЖЕТЕ ЗРОБИТИ, КОЛИ ПРОЧИТАЄТЕ НОВУ КНИЖКУ, ЯКУ ВИДАЛА „СВОБОДА" ПІД ЗАГ.

МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ

Біографія і характеристика творчости з усіми оригінальними творами поета.

Д-р ЛУКА ЛУЦІВ

Прикрашує цю книжку гарна кольорова обкладинка роботи Т. Шумиловича. В тексті є 6 ілюстрацій.

Ціна книжки — $2.00

Замовлення і належність (тільки чеками або поштовими переказами) слати на адресу:

SVOBODA

P. O. Box 346 — Jersey City 3, N.J.

В НАШІЙ КНИГАРНІ МОЖНА НАБУТИ

ЗБІРНИК НА ПОШАНУ УКРАЇНСЬКИХ УЧЕНИХ ЗНИЩЕНИХ БОЛЬШЕВИЦЬКОЮ МОСКВОЮ

Редактор МАРІЯ ОВЧАРЕНКО

ЗМІСТ:

Ціна: $5.00 (пересилка 20 ¢). М'яка оправа.

Сторін: 356.

Замовлення і належність чеками, поштовими переказами, просимо слати на адресу:

SVOBODA

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Real Estate

ДОМИ на ПРОДАЖ

8 мешк. по 6 кім., біля Парку в Бронксі, газ. опалення. Рент $7,500. Ціна $30,500.

13 мешк., 1 бл. від Бронкс Зоопарку, гарна секція, рент $9,400. Ціна $46.000.

21 мешк., біля Riverside Dr. 143 вул. Рент $18,000. Ціна $80,000.

Доми дають високий дохід. Готівка за згодою, вигідні умови сплати. Є багато інших домів а також 2-3 род. доми в гарних, зелених околицях міста.

DRUJBA REALTY CORP.

3450 Broadway N.Y.C.

AU 1-0194

НА СКОРИЙ ПРОДАЖ

У зв'язку з виїздом з Ню Йорку в гарній секції Бронксу, продається 2 род. дім — 14 кім., окрема будівля крамниця і гараж. Гарний сад за $22,000. Готівки тільки $4,500.

Дзвонити:

367-6507 або LO 2-8491

ОКАЗІЙНО на ПРОДАЖ

15 акрів землі в околиці Кергонксон, ціна $750, 100 акрів землі, гірська ріка, прекрасне місце на озеро, чудовий вид, ціна $10,000.

6 кімнатний дім, з оливним огріванням, 5 хвилин до Союзівки, ціна $13,000.

60 акрів землі, при гайвею 209, на перехресних дорогах, чисте поле, ціна $20,000.

Stephan OLEKSIW

P. O. Box 348, Kerhonkson, N. Y.

Tel.: 7692

ПРОДАЮ з ВТРАТОЮ 12.000 дол.

Дім з двома спальнями. Ґараж на 2 авта. Огрівання гарячою водою. У прегарній околиці. 1½ акра. Годиться особливо для емеритів. Недалеко Союзівки.

KOPP OF KERHONKSON, N.Y.

Tel.: Kerhonkson 7500

ASTORIA

2 род. мур. прикр. дім. 4½ і 3 кім. апартамент, Газ. огрівання, город, ґараж, віконниці і сітки.

Близько шкіл, церкви, склепів і комунікацій. Без посередника.

Ціна — $26,000.

Call LH 5-9355

ЖИТТЯ, ЯК НА ПРОВІНЦІЇ?

Ми спеціялісти провінційних посілостей.

ДОМИ - ФАРМИ - БОНҐАЛА ОСЕЛІ НА ПОЛЮВАННЯ БИЗНЕСИ

Warwarsing Real Property Associates Ltd.

74 Canal St., Ellenville, N.Y.

Call Ellenville 50

Різне

Вдовець пошукує

НА ПОМЕШКАННЯ

2 старших людей — може бути самітня жінка, в заміну за провадження дому плюс мала доплата. Дуже гарний модерний апартамент на долині міста Ню Йорку. До ужитку газ, електрика, телефон, телевізія — все даром.

Тел.: AL 4-8324

ЧУДО УСУНЕННЯ

СИВОГО ВОЛОССЯ

(для МУЖЧИН і ЖІНОК)

В теперішні часи багато сивоволосих фарбують собі сиве волосся, але це звичайно кожний пізнає, тому що це виглядає на неприродне. Як отже усунути сиве волосся без фарбування? Ось чудодійний розчин, що діє по кількох ужиттях. Не треба вибирати кольору, жадних комплікацій, не брудить. Вистачить посмарувати волосся кілька разів ранком і сивина зникає на очах. Не пропустіть цієї одинокої дороги усунення сивини безклопотів. Шліть цей вирізок на адресу внизу і просіть вислати Вам (2) пляшки NUVIDA. Платите $6.50 поштареві при доставі. Тоді за спеціяльним зарядженням Ви можете уживати цілу пляшку на пробу. Якщо будете невдоволені способом діяння — можете повернути незужиту пляшку і одержите повний зворот. Шліть ім'я й адресу до:

TRYSAN CO. — Dept. 881

Peekskill, N. Y.

ЗІ СПОРТУ

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Тризуб", Філядельфія — Інтер Клюб, футбольні змагання за мистецтво південної дивізії Великої Дванадцятки Східньої Конференції відбудуться в неділю, 20-го верес. 1964, о год. 3 по полудні на грищі Українського Спортового Майдану при 124-ій Вулиці і 31-ій Евню в Коледж Пойнті, Н. Й. Цю зустріч попередять ще одні змагання за мистецтво Великої Дванадцятки о год 1 по полудні між **Н. Й. Амерікенс та Мінерва-Пфельцер СК** на цьому ж грищі.

УСК Ню Йорк — Н. Й. „Гота", футбольні змагання за мистецтво південної дивізії Великої Дванадцятки Східньої Конференції відбудуться в неділю, 20-го вересня, о год. 4 по полудні на грищі „Айнтрахт Овал" при 37-ій вулиці і 20-ій евню в Асторії, Н. Й.

„Чорноморська Січ", Ньюарк — Б В „Готче", футбольні змагання за мистецтво північної дивізії Великої Дванадцятки Східньої Конференції відбудуться в неділю, 20-го вересня, о год. 4 по полудні на грищі „Метрополітен Овал" при 57-ій вулиці і Андрюс евню в Маспет, Лонг Айленд, Н. Й. — **Інші змагання Великої Дванадцятки** (господарі подані на першому місці): Н. Й. „Гунґарія — Джуліяна і Метрос, Бостон — Дойчунґарн у північній дивізії.

Тенісові першості в подвійній грі чоловіків, та мішаній, що їх влаштовує Карпатський Лещетарський Клюб з Ню Йорку, відбудуться в суботу і неділю, 19-го і 20-го вересня на „Союзівці" в Керґонксон, Н. Й. В цьому дні „Союзівка" буде місцем „Союзового Дня" з вибором „Міс Союзівки", „Поклоном Шевченкові" і виступом групи танцюристів П. Марунчака з Монтреалу.

—o—

ПОКАЗНИК ГОР Великої Дванадцятки Східньої Конференції.

Стан 14-го вересня 1964

Північна дивізія

	Точки	Ворота
Гунґарія	2:0	4:2
Метрос	2:0	3:2
Джуліяна	1:1	1:1
БВ Ґотче	1:1	1:1
Ч. Січ	0:2	2:3
Дойчунґарн	0:2	2:4

Південна дивізія

	Точки	Ворота
Н. Й. Гота	2:0	1:0
Н. Й. Інтер	2:0	3:1
Тризуб	1:1	2:2
Н. Й. Амерікенс	1:1	2:2
УСК Ню Йорк	0:2	1:3
Мінерва ПФ	0:2	0:1

КІНЧАЄТЬСЯ РЕЧЕНЕЦЬ ЗГОЛОШЕНЬ ДО ГОР ЗА ЧАШІ ЗДА

Згідно з повідомленням Американського Футбольного Союзу **23-го вересня** кінчається реченець зголошень дружин до участи в грах за обидві чаші ЗДА, аматорську і загальну. Остаточна дата зголошень визначена в цьому році раніше, бо є плян почати цього року розгри за обидві чаші значно скоріше.

—o—

ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ — МЕТРОС, БОСТОН 2:3 (1:2)

Ньюарк, 13 вересня. — До цих перших лігових змагань виступила Ч. Січ без Спаїча в центрі нападу і тільки з двома новими змагунами: Х. Санчесом і В. Сантіні. Були це нервові і завзяті змагання, які не принесли 500 глядачам сподіваної гри на вищому рівні. Суддя Калаган не вив'язався як слід зі свого завдання, що ще більше денервувало змагунів. Він особливо стежив за найменшими проступками господарів, толеруючи фавлі рутинованих футболістів Бостону. В одному з таких фавлів упав жертвою знаменитий штопер Ч. Січі, Павлишин, якого при стані 1:1 відвезено до шпиталю зі зламаним носом. Окрім згаданих фактів, в дружині січовиків слабо зарепрезентувала себе — ліня нападу, а головно воротар та обидва крайники, в яких старт до м'яча, орієнтація і точність подач не вдоволяли. Усі три ґолі здобули гості з далеких 25—30 метрових стрілів, з яких тільки другого завинив оборонець Черемха і він був не до оборони Голубові. Зате перший і третій — ґолі завинив воротар.

Ведення 1:0 здобули гості уже в 5-ій хв. Вирівнання 1:1 для Ч. Січі, з наріжного викопу здобув Гомез в 17-ій хв. В 20-ій хв. знесено з поля гри контуженого Павлишина. В 26-ій хв. італійці піднесли вислід 2:1, а в 61-ій хв. здобули рішальний про перемогу ґоль 3:1.

В 70-ій хв., Саварин з карного знизив вислід 2:3, після чого січовики перебрали ініціятиву, яку втримали аж до кінця гри. Добрий воротар Бостону, Генк Ноґа, як і знаменита та енерґічна оборона, вдержли численні наступи січовиків і переможний вислід 3:2.

Склад Ч.Січі: Голуб, Саварин - Черемха, Каздоба - Снилик, Сантіні - Ґомез - Санчез-Дудра - Савицький, Понось і Вільчак.

О. Твардовський

—o—

ФУТБОЛЬНІ ВИСЛІДИ СТЕЙТУ КОННЕКТИКАТ

В неділю, 13-го вересня, почався сезон футболу в стейті Коннектикат. В цьому дні всі українські дружини вийшли в своїх початкових грах переможцями:

УСК Бріджпорт виграв змагання за першість А кляси на виїзді з дружиною Гартфорд Італіян Ам. Старс вислідом 4:2.

УСК Гартфорд здобув перемогу 3:1 на виїзді у Спрінґфілд, Масс. із тамошньою дружиною шотляндського ФК. Це були мистецькі змагання північної групи Б кляси.

УСТ „Довбуш", Ню Гейвен, виграв на своєму грищі 3:1 з італійськими футболістами зі Стемфорду, Конн. Це були мистецькі змагання південної групи Б кляси. **М. Я.**

Вступайте в члени УНСоюзу!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СОЮЗОВЦІ! Ваш Відділ Українського Народного Союзу це Ваша родина, Ваша вужча громада, Ваша установа! Місячні чи річні, як і кожні інші збори Вашого Відділу вирішують важливі справи, що відносяться до Вас особисто, до Вашої родини і Вашої спільноти. Тому, Ваша участь у цих зборах мусить бути обов'язкова, бо вона є у Вашому найкращому інтересі! То ж приходіть усі на збори свого Відділу та спільно, всією громадою, подбайте про спільну кращу долю. На місячні збори обов'язково приносіть свої вкладки і вкладкові книжечки, вирівнюйте всі свої організаційні зобов'язання та вимагайте цього від інших. На річних зборах подбайте, щоб Ваш Відділ мав найкращу Управу і самі не відмовляйтесь від обов'язків урядовця, якщо Вам такі обов'язки повірять члени. На збори приходіть точно! В Українському Народному Союзі наша будучність!

У найближчому часі відбудуться збори:

НЕДІЛЯ, 20-го ВЕРЕСНЯ 1964 р.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Збори Т-ва Подільська Січ — 8 Відд. в 2-ій год. по пол. в церковній залі св. Михаїла. Проситься вирівняти свої залеглості. — В. Козіцький, предс., В. Мандзій, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. в 2-ій год. по пол. в парафіяльній залі. Проситься прибути на збори. — В. Колданський, секр.

ПАСЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка — 97 Відд. в 2-ій год. по пол. в церковній залі під ч. 47 Говп Аве. Проситься вирівняти свої залеглості. — Управа.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори Б-ва св. Димитрія — 288-ий Відд. по Службі Божій в церковній залі. Проситься вирівняти членські вкладки. — А. Данилюк, пред., В. Заґвоський, касир, Д. Мушастий, секретар.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка — 83 Відд. від год. 12-2-ої по пол., в Укр.-Горож. Клюбі при 847 Н. Френклін вул. Проситься прибути і вирівняти свої залеглі вкладки. — Р. Карбівник, предс.

БРІДЖПОРТ, Конн. Збори Т-ва Укр. Січ — 59 Відд. в 2-ій год. по пол. в УНДомі, 500 Галет вул. Проситься вирівняти свої залеглі вкладки. — Управа.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. Збирання вкладок 370 Відд. від. год. 9 рано, збори Відділу о год. 11:15 перед полуднем в кімнаті ч. 1 школи при церкві св. Арх. Михаїла. — В. Гіна, секретар.

ПАСЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 42 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Проситься взяти участь в Союзовому Дні на Союзівці 19 вересня. — В. Марущак.

БОФАЛО, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 127 Відд. о год. 11:30 рано в церковній залі при Філмор і Онейда вул. Побір вкладок відбувається кожної неділі в вище згаданому часі і місці. Проситься вирівняти свої заборгованості. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Б-ва св. Василія — 339 Відд. о 3-ій год. по пол. в домі Укр. Громади при 3322 Н. Лавренц вул. Проситься вирівняти свої вкладки. — С. Лупацій, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. Триквартальні збори С-ва Любов — 37 Відд. в 3-ій год. по пол. в УНДомі, 214 Fulton St. На зборах Конт. Комісія буде звітувати за три квартали. Рівнож буде обговорений спільний баль з Б-вом св. Михаїла 142 Відд. — Анна Гнатюк, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 342 Відд. о год. 2-ій по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія. — Секретар.

НЕДІЛЯ, 27-го ВЕРЕСНЯ 1964 р.

КУРТІС БЕЙ, Мд. Місячні збори Б-ва св. Петра і Павла — 81 Відд. в 2-ій год. по пол. в церковній залі де звичайно. Проситься на зборах вплатити свої вкладки до Відділу. Є теж важні справи до полагодження. — В. Блауцяк, секр.

В БІБЛІОТЕЦІ „ВЕСЕЛКИ", дитячого журналу появилась друком книжечка Ірини НАРІЖНОЇ

Казка про трьох ведмединів

Ілюстрації й обкладинка Петра ХОЛОДНОГО

Ціна: 0.50 дол.

Замовлення і належність просимо надсилати до:

SVOBODA

P. O. Box 346

JERSEY CITY, N.J.

До винайму

До винайму КІМНАТА

у самітньої особи з всіми вигодами, елевейтор, для студентки, студента, чи самітньої пані. Околиця дуже гарна.

Mrs. J. De Matania

7201 4th Ave. Brooklyn, N.Y.

Тел.: BE 8-1578

ДО ВИНАЙМУ

НЕУМЕБЛЬОВАНЕ ПОМЕШКАННЯ

при

8 Baldwin Ave. Jersey City, N.J.

Модерні 6 кімнат, лазничка і горяча вода.

Service

MAPLE MANOR GLADYS HARBER

Для людей кожного віку, що потребують товариства і опіки. Домашня кухня + спеціяльна дієта. $25 до $35 тижнево. Католицька церква зі священиком і Службою Божою кожного тижня. Відкрито цілий рік.

315-298-5256

ARKA Company Department Store

48 E. 7th St.

Tel.: GR 3-8550, New York City

Українська Енциклопедія в англійській мові

Ціна дол. 37,50.

Різне

Українське Висилкове Бюро

Roman Parcel Service

141 2nd Ave., New York City

Tel.: GR 5-7430 — висилає — НАДАЛІ ПАЧКИ З ОДЯГОМ І ХАРЧЕВІ. Рівнож авта, холодільники, телевізори, машини до прання і шиття і т. д.

Урядові години: від 8:30-7 веч. Субота до 6-ої веч., в неділі від 10-3 по пол.

Business Opportunity

STATIONERY LUNCHEONETTE & VARIETY STORE

Доск. положення близ. шкільної площі, церков, проджектів. Ідеальне для подружжя, добрий прихід. $900-$1000 тижнево. Заснов. понад 14 р. Той сам власник. Повний виряд. Доск. купно в Бронксі. Огляньте. Мусить продати. Тел.: DA 3-9371

DINER FOR LEASE

on Busy Texaco Truck Stop.

Засн. тому 20 р. Доскон. бизнес. Доскон. нагода для фахового або цілої родини. Власник мусить відійти. Помір. ціна.

Call 201 AX 7-9701 or AX 7-3660

Safeway Truck Stop — RFD 4 Box — 459. New Brunswick, N.J.

FUNERAL DIRECTORS

Theodore WOLINNIN, Inc.

Директор Похоронного Заведення

123 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y. (9)

Tel.: GR 5-1437

СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.

Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.

801 SPRINGFIELD AVENUE

NEWARK, N. J.

IRVINGTON, N. J.

ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.

Контрольована температура.

Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 5311. Турбуються левенятами!

Вбивши львицю, Тарзан прийняв вислови вдячности від Сема Вотерса.

— Я багато зобов'язаний і цим левенятам, — роздумував Сем, — бож їхня мати згинула з моєї вини.

— Я вам допоможу з цими клітками, — додав мавполюд. — Бо здається, що ваші відважні вояки вже „зникли"!